

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ ”Andrei Șaguna”
Departamentul	de TEOLOGIE
Domeniul de studii	Muzică
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Muzică Religioasă

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	TIPIC ȘI LITURGICĂ			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
38.01.S.03.I.024	Obligatoriu	II	III	2
Tipul de evaluare	Categoría formativă a disciplinei (DF=fundamentală.; DD=domeniu; DS=specialitate; DC=complementară)			
E	DS			
Titular activități curs	Lect. Dr. Streza Dan Alexandru			
Titular activități seminar / laborator/ proiect	Lect. Dr. Streza Dan Alexandru			

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
1	1			2
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (NOAD _{sem})
14	14	0	0	28

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual	Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	15
Tutoriat:	15
Examinări:	5
Total ore alocate studiului individual (NOSI _{sem})	50
Total ore pe semestru (NOAD_{sem} + NOSI_{sem})	78

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Discipline necesar a fi promovate anterior	-
Competențe	Cunoștințe religioase generale

5. Condiții (acolo unde este cazul)

de desfășurare a cursului	Sală dotată cu tablă, Pian/orgă, Videoproiector
de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu tablă, Pian/orgă, Videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și utilizarea corectă a terminologiei liturgice. • Cunoașterea, definirea și înțelegerea evoluției istorice și a lucrării liturgice a Bisericii. <p>Cunoașterea și înțelegerea diferențelor liturgice a celor mai importante confesiuni creștine.</p>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Competențe cognitive: Însușirea unui set de cunoștințe, abilități, competențe profesionale și transversale necesare înțelegerii și aplicării corecte a lucrării liturgice a Bisericii. • Competențe profesionale: Dezvoltarea capacității de analiză, sinteză și de utilizare adecvată a ansamblului de cunoștințe și abilități, într-un sistem integrat, coerent, dinamic și deschis, în vederea înțelegerii directe și concrete ale rânduielilor sacramental-liturgice. Capacitatea de a susține public un discurs logic, coerent și argumentat. • Competențe afectiv-valorice: Dezvoltarea capacității de a elabora decizii în spiritul valorilor moral-creștine și în concordanță cu rânduielile tipiconale și viața liturgică a Bisericii; Dezvoltarea capacității de evaluare și autoevaluare corect și real; Capacitatea de a avea un comportament creștin în concordanță cu principiile deontologiei profesionale; Capacitatea de adaptare la noi situații.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Disciplina urmărește dobândirea cunoștințelor teoretice privind evoluția cultului Bisericii Ortodoxe și cunoașterea celor mai importante lucrări sacramental-liturgice ale Bisericii
Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • cunoaște conceptul de lucrare liturgică; • definește conceptul de lucrare liturgică din punct de vedere teoretic; cunoaște cele mai importante rânduieli ale oficiului liturgic al BOR și eficacitatea lor .

8. Conținuturi

Curs	Metode de predare	Observații
1. Secolul IV si Liturghiile Rasaritane Prelegere 6 ore 2. Arta bisericeasca in sec. VI Prelegere 3 ore 3. Missa si Liturghia in primul mileniu crestian Prelegere 3 ore 4. Mari liturgisti Prelegere 2 ore	<ul style="list-style-type: none"> • Prelegerea • Conversația euristică 	
Seminar 1 Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur și a Sfântului Vasile cel Mare; Liturghia Darurilor înainte sfințite; Liturghia Sfântului Iacob Prelegere 6 ore 2. Catedrala Sfanta Sofia Prelegere 3 ore 3. „Benedictus” si antifoanele Liturghiilor rasaritene Prelegere 3 ore 4. Alexander Schmeman Prelegere 2 ore	-	
Bibliografie <ol style="list-style-type: none"> 1. Băncilă, Vasile, <i>Dubul sărbătorii</i>, ed. Anastasia [Filosofia creștină], Buc. 1996, pp 21-96 1. Braniște, Pr. Prof. Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, vol I-II, Galați, Editura Episcopiei Dunării de Jos, 2002; 2. Braniște, Pr. Prof. Dr. Ene, <i>Liturgica specială</i>, Editura I.B.M, București, 1985; 3. Felmy, Karl Christian, <i>De la Cina cea de Taină la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie</i>, Sibiu, Edit. Deisis, 2009. 4. Ică, jr. Ioan I. (ed.), <i>Canonul Ortodoxiei, vol I: Canonul Apostolic al primelor secole</i>, București, Edit. Deisis/Stavropoleos, 2008. 5. Mateos, Juan, <i>Utrenia bizantină</i>, trad. Cezar Login, Cluj-Napoca, edit. Renașterea, 2009 6. Meyendorff, Paul, <i>Taina Sfântului Maslu</i>, Cluj Napoca, Edit. Renașterea, 2012. 7. Necula, pr. Prof. Dr. Nicolae, <i>Tradiție și înnoire liturgică</i>, vol. I, II, III, Galați 1996, 2001, București 2005; 8. Schmemmann, Alexandru, <i>Euharistia, Taina Împărăției</i>, ed. Anastasia, 199-, 247 p 9. Schmemmann, Alexandru, <i>Introducere în teologia liturgică</i>, Sophia, București 2002; 10. Scrima, Andre, <i>Biserica Liturgică</i>, Humanitas, București 2005; 11. Sfântul Nicolae Cabasila, <i>Tălcuirea Sfintei și Dumnezeieștii Liturghii</i>, București, Edit. IBMBOR 2011. 12. Spidlic, Tomas, <i>Spiritualitatea răsăritului creștin, vol II: Rugăciunea</i>, ed. Deisis, Sibiu 1998, 424 p 13. Stăniloae, Pr. Prof. Dr. Dumitru, <i>Spiritualitate și comuniune în Liturghia Ortodoxă</i>, ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1986, 440 p; 14. Taft, Robert, <i>Ritul bizantin</i>, Edit. Reîntregirea 2008; 15. Taft, Robert, <i>The liturgy of The Hours</i>, Edit. Liturgical Press, Minnesota, (USA); 16. Uspensky, Nicolai, <i>Slujba de seară în Biserica Ortodoxă</i>, trad. Cezar Login, Cluj-Napoca, Edit. Patmos, 2008. 17. Vanca Dumitru, <i>Instituirea și dezvoltarea cultului creștin</i>, în Rev „Cr.Ort.” Nr.2 /2002; 		

18. Vanca Dumitru, *Introducere în teologia liturgică*, Edit. Reîntregirea, Alba Iulia 2009;
19. Vintilescu, Pr. Petre, *Istoria Liturghiei în primele trei veacuri*, Nemira, București 2001;
20. Vintilescu, Pr. Petre, *Poezia iconografică*, Edit. Renașterea 2005, Cluj-Napoca;
21. Cărțile de cult ale BOR;

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile cursului sunt elaborate în conformitate cu programele analitice aprobate de Sinodul BOR și sunt corelate cu cele ale facultăților de profil din țară precum și cu ale altor programe similare din România și din spațiul european, precum și în acord cu solicitările profesionale ale instituțiilor care desfășoară o activitate muzical-religioasă (catedrale chiriarhale, parohii, mănăstiri etc.).

10. Evaluare

-examen	50%
-activități aplicative: lucrări practice	20%
-probe de evaluare formativă (colocviu, portofoliu)	20%
- alte activități: concerte ocazionale (la Nașterea Domnului, Învierea Domnului), slujbe săptămânale.	10%

Standarde minime de performanță:

Standarde minime pentru nota 5:

- însușirea de bază a principalelor noțiuni, idei, teorii;

Data completării: 20.09.2020

Data avizării în Departament: 05.10.2020

	Grad didactic, titlul, prenume, nume	Semnătura
Titular Disciplină	Lect. Dr. Streza Dan Alexandru	
Director de departament	PROF.UNIV.DR PAUL BUSANOWSKI	